

Προτάσεις

για τα επαγγελματικά δικαιώματα προπονητών αθλημάτων

των Σχολών Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.)

- **Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**
- **Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης**
- **Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών**
- **Πανεπιστημίου Θεσσαλίας**

Θέμα: Προτάσεις Σ.Ε.Φ.Α.Α. για τα επαγγελματικά δικαιώματα προπονητών αθλημάτων

Αξιότιμε κύριε Υφυπουργέ,

Σε συνέχεια του γόνιμου διάλογου που διεξήχθηκε στη διαδικτυακή συνάντηση την Παρασκευή 27 Νοεμβρίου 2020 με θέμα τα επαγγελματικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις ατόμων που εξασκούν την προπονητική ως επάγγελμα, συνοψίζουμε και κωδικοποιούμε τις θέσεις μας, τις οποίες και σας παρουσιάζουμε αναλυτικά στη συνέχεια. Γνώμονα έχουμε την κοινωνική δικαιοσύνη όσον αφορά στα επαγγελματικά δικαιώματα των διαφόρων πτυχίων που κυκλοφορούν στην ελληνική επικράτεια και την ασφάλεια των αθλουμένων όπως επίσης την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στον Έλληνα πολίτη και στη νεολαία.

Συγκεκριμένα:

[α] οι πτυχιούχοι των Τ.Ε.Φ.Α.Α. με κύρια ή πρώτη ειδίκευση/ειδικότητα σε συγκεκριμένο άθλημα, έχοντας πανεπιστημιακή εκπαίδευση επιπέδου 6, σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.), θα πρέπει να αναγνωρίζονται στο ανώτατο δυνατό επίπεδο του Προπονητή Α' σε όλα ανεξαιρέτως τα αθλήματα, συμπεριλαμβανομένου και του ποδοσφαίρου (βλ. ενότητα 1.3).

[β] οι μη πτυχιούχοι Τ.Ε.Φ.Α.Α., πρώην αθλητές, με αποδεδειγμένη προηγούμενη εμπειρία σε συγκεκριμένο άθλημα, θα πρέπει να παρακολουθούν επιμορφωτικό πρόγραμμα πλήρους φοίτησης αντίστοιχου επιπέδου προπονητικής (Α' ή Β' ή Γ' επιπέδου), με σωρευτική διάρκεια τουλάχιστον τριών εξαμήνων από τα οποία το ένα εξάμηνο παρακολούθησης μαθημάτων θα είναι αφιερωμένο στην απόκτηση παιδαγωγικής επάρκειας. Οι σχολές προπονητικής οργανώνονται και παρέχονται από την Εθνική Σχολή Προπονητών του Ελληνικού Κέντρου Αθλητικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Κ.Α.Ε.Τ.) και από το Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.Β.Μ) που υλοποιείται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α της χώρας, σε συνεργασία αν κρίνεται σκόπιμο, με άλλες Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι ή και με την αντίστοιχη εθνική αθλητική ομοσπονδία. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει κοινό πρόγραμμα σπουδών, το οποίο θα καταρτίζεται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α. και το Ε.Κ.Α.Ε.Τ. (διδασκόμενα μαθήματα, ώρες διδασκαλίας, μαθησιακά αποτελέσματα, πιστωτικές μονάδες κτλ)

[γ] Οι απόφοιτοι από τα πέντε Τ.Ε.Φ.Α.Α. της χώρας και τις Σχολές προπονητών υπερκαλύπτουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Η Ειδικότητα "Προπονητής Αθλημάτων" από τα Δημόσια και Ιδιωτικά Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης

πρέπει να καταργηθεί σε συνεννόηση με το Υπουργείο Παιδείας. Το επίπεδο παρεχόμενων σπουδών είναι επικίνδυνα ανεπαρκές τόσο όσον αφορά στη διδασκόμενη ύλη όσο και στα προσόντα καθηγητών που διδάσκουν σε αυτά τα επαγγελματικά Ινστιτούτα. Διερωτόμαστε γιατί ο πτυχιούχος ΙΕΚ δεν ονομάζεται "Βοηθός Προπονητή Αθλημάτων", όπως λειτουργεί σε άλλες ειδικότητες των ΙΕ.Κ. (π.χ. Βοηθός εργοθεραπείας, Βοηθός φυσικοθεραπείας, Βοηθός βρεφονηπιοκόμων, Βοηθός νοσηλευτικής ατόμων με ειδικές παθήσεις κτλ). Οι ήδη κάτοχοι πτυχίου προπονητή αθλημάτων από ΙΕΚ κατατάσσονται σε αυτοτελή, μη εξελίξιμη κατηγορία προπονητικού επαγγελματικού δικαιώματος.

Οι ενδεδειγμένες προτάσεις των Κοσμητόρων των Σχολών Επιστήμης Φυσικής Αγωγής & Αθλητισμού της χώρας παρουσιάζονται αναλυτικά σε πέντε ενότητες, ως ακολούθως:

1.1 Κατηγορίες προπονητών

1.2 Επαγγελματικά δικαιώματα προπονητών

1.3 Τεκμηρίωση επαγγελματικών δικαιωμάτων προπονητών ποδοσφαίρου

1.4 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Ορισμοί

1.5 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: Επαγγελματικά δικαιώματα αποφοίτων Τ.Ε.Φ.Α.Α.

1.1. Κατηγορίες προπονητών

1. Οι προπονητές, ανάλογα με την εκπαίδευσή τους, διακρίνονται σε προπονητές Α', Β', Γ' και Δ' επιπέδου και απολαμβάνουν αντίστοιχα επαγγελματικά δικαιώματα.

2. Το **επάγγελμα του Προπονητή Α' επιπέδου** συγκεκριμένου αθλήματος μπορεί να ασκήσει όποιος κατέχει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα:

(α) πτυχίο Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τ.Ε.Φ.Α.Α.) ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι), με κύρια ή πρώτη ειδικότητα στο συγκεκριμένο άθλημα.

(β) δίπλωμα Σχολής Προπονητών Α' επιπέδου του συγκεκριμένου αθλήματος ή της Εθνικής Σχολής Προπονητών του Ελληνικού Κέντρου Αθλητικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Κ.Α.Ε.Τ.) ή Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.Β.Μ) που υλοποιείται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α, σε συνεργασία, αν κρίνεται σκόπιμο, με την αντίστοιχη εθνική αθλητική ομοσπονδία.

(γ) πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού Α.Ε.Ι.: **i)** με δευτερεύουσα ειδικότητα στο συγκεκριμένο άθλημα, και **ii)** επαγγελματική εμπειρία τριών (3) ετών ως προπονητής Β' επιπέδου.

(δ) πρώην αθλητής: **i)** με αποδεδειγμένη επαγγελματική εμπειρία πέντε (5) ετών ως προπονητής επιπέδου Β' και **ii)** επιτυχή παρακολούθηση επιμορφωτικού προγράμματος προπονητικής Α' επιπέδου

(ε) δίπλωμα Σχολής Προπονητών Α' επιπέδου του συγκεκριμένου αθλήματος προηγούμενων ετών.

3. Το επάγγελμα του Προπονητή Β' επιπέδου συγκεκριμένου αθλήματος μπορεί να ασκήσει όποιος κατέχει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα:

(α) πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι), με δευτερεύουσα ειδικότητα στο συγκεκριμένο άθλημα.

(β) πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι), ανεξαρτήτως ειδικότητας και με επαγγελματική εμπειρία τριών (3) ετών ως προπονητής Γ' επιπέδου, εφόσον στο πρόγραμμα σπουδών του έχει παρακολουθήσει αντίστοιχο μάθημα διάρκειας τουλάχιστον ενός εξαμήνου.

(γ) πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) ανεξαρτήτως ειδικότητας, χωρίς να έχει παρακολουθήσει αντίστοιχο μάθημα διάρκειας τουλάχιστον ενός εξαμήνου στο πρόγραμμα σπουδών του, εφόσον έχει: **i)** επαγγελματική εμπειρία τριών (3) ετών ως προπονητής Γ' επιπέδου, και **ii)** επιτυχή παρακολούθηση επιμορφωτικού προγράμματος προπονητικής Β' επιπέδου.

(δ) πρώην αθλητής: **i)** με επαγγελματική εμπειρία πέντε (5) ετών ως προπονητής Γ' επιπέδου και **ii)** επιτυχή παρακολούθηση επιμορφωτικού προγράμματος προπονητικής Β' επιπέδου ή της Εθνικής Σχολής Προπονητών του Ελληνικού Κέντρου Αθλητικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Κ.Α.Ε.Τ.) ή Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.Β.Μ) που υλοποιείται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α, σε συνεργασία, αν κρίνεται σκόπιμο, με την αντίστοιχη εθνική αθλητική ομοσπονδία.

(ε) δίπλωμα Σχολής Προπονητών Β' επιπέδου του συγκεκριμένου αθλήματος προηγούμενων ετών.

4. Το επάγγελμα του Προπονητή Γ' επιπέδου συγκεκριμένου αθλήματος μπορεί να ασκήσει όποιος κατέχει τουλάχιστον ένα από τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα :

(α) πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού Α.Ε.Ι., ανεξαρτήτως ειδικότητας, εφόσον στο πρόγραμμα σπουδών του έχει παρακολουθήσει αντίστοιχο μάθημα διάρκειας τουλάχιστον ενός εξαμήνου.

(β) πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού ή αναγνωρισμένου αλλοδαπού Α.Ε.Ι., ανεξαρτήτως ειδικότητας, χωρίς να έχει παρακολουθήσει αντίστοιχο μάθημα διάρκειας τουλάχιστον ενός εξαμήνου στο πρόγραμμα σπουδών του ή χωρίς την προϋπόθεση να έχει διατελέσει αθλητής του συγκεκριμένου αθλήματος και επιτυχή παρακολούθηση επιμορφωτικού προγράμματος προπονητικής Γ' επιπέδου ή Εθνικής Σχολής Προπονητών του Ελληνικού Κέντρου Αθλητικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Κ.Α.Ε.Τ.) ή Κέντρου Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.Β.Μ) που υλοποιείται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α, σε συνεργασία, αν κρίνεται σκόπιμο, με άλλες Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι ή και με την αντίστοιχη εθνική αθλητική ομοσπονδία,

(γ) πρώην αθλητής με πτυχίο Α.Ε.Ι., μη απόφοιτος Τ.Ε.Φ.Α.Α., με αποδεδειγμένη αγωνιστική δραστηριότητα πέντε (5) ετών εντός των τελευταίων δέκα (10) ετών και: **i)** με επιτυχή παρακολούθηση προγράμματος προπονητικής Γ' επιπέδου, και **ii)** με τουλάχιστον ένα εξάμηνο παρακολούθησης μαθημάτων παιδαγωγικής κατάρτισης, ή της Εθνικής Σχολής Προπονητών του Ελληνικού Κέντρου Αθλητικής Έρευνας και Τεχνολογίας (Ε.Κ.Α.Ε.Τ.) ή σε Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.Β.Μ) που υλοποιείται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α, σε συνεργασία, αν κρίνεται σκόπιμο, με άλλες Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι ή και με την αντίστοιχη εθνική αθλητική ομοσπονδία.

Η ενεργή αγωνιστική δραστηριότητα στο ίδιο άθλημα για πέντε (5) τουλάχιστον χρόνια,

τα τελευταία δέκα χρόνια, αποδεικνύεται:

1. για τα *ομαδικά* Ολυμπιακά αθλήματα, από τα φύλλα αγώνα και σχετική βεβαίωση της εκάστοτε Ομοσπονδίας, επί πέντε (5) χρόνια συμμετοχής σε κατηγορία ανά άθλημα τουλάχιστον αντίστοιχη ή ανώτερη από την «Ανώτατη Κατηγορία των τοπικών ερασιτεχνικών πρωταθλημάτων», που θα επικυρώνεται από τη Γ.Γ.Α.

2. για τα *ατομικά αθλήματα*, από τα πινάκια συμμετοχής και σχετική βεβαίωση της εκάστοτε Ομοσπονδίας, πέντε (5) χρόνια συμμετοχής σε πανελλήνια πρωταθλήματα εφήβων-νεανίδων (ή μεγαλύτερης ηλικίας) ατομικών Ολυμπιακών αθλημάτων, που θα επικυρώνεται από τη Γ.Γ.Α.

(δ) δίπλωμα Σχολής Προπονητών Γ' επιπέδου του συγκεκριμένου αθλήματος από προηγούμενες Σχολές.

5. **Το επάγγελμα του Βοηθού Προπονητή Δ' επιπέδου** συγκεκριμένου αθλήματος μπορεί να ασκήσει όποιος κατέχει τα παρακάτω επαγγελματικά προσόντα :

(α) δίπλωμα επαγγελματικής ειδικότητας, διετούς μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης: **i)** με ειδικότητα Προπονητή Αθλημάτων, δημόσιου ή νόμιμα λειτουργούντος ιδιωτικού Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ) που χορηγείται ύστερα από πιστοποίηση από τον Εθνικό Οργανισμό Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π) και **ii)** επιτυχή παρακολούθηση προγράμματος τουλάχιστον ενός εξαμήνου μαθημάτων παιδαγωγικής κατάρτισης, σε Κέντρο Επιμόρφωσης και Δια Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.Β.Μ) που υλοποιείται από τα Τ.Ε.Φ.Α.Α, σε συνεργασία, αν κρίνεται σκόπιμο, με άλλες Σχολές ή Τμήματα Α.Ε.Ι ή και με την αντίστοιχη εθνική αθλητική ομοσπονδία.

(β) Οι απόφοιτοι ΙΕΚ με ειδίκευση βοηθού προπονητή δύνανται να συμμετάσχουν σε κατατακτήριες εξετάσεις εισαγωγής σε Τ.Ε.Φ.Α.Α. της χώρας, ύστερα από κατάλληλη νομοθετική ρύθμιση.

1.2. Επαγγελματικά δικαιώματα προπονητών

1. **Ο προπονητής Α' επιπέδου** συγκεκριμένου αθλήματος έχει δικαίωμα να παρέχει τις υπηρεσίες του ως προπονητής :

(α) σε όλους τους φορείς στους οποίους δικαιούται να παρέχει υπηρεσίες ο προπονητής Β' επιπέδου.

(β) σε αθλητικές ομοσπονδίες και σε αθλητικές ενώσεις,

(γ) σε αθλητικές ανώνυμες εταιρείες και στα τμήματα αμειβόμενων αθλητών.

(δ) στα αθλητικά σωματεία τα οποία καλλιεργούν ομαδικό άθλημα και συμμετέχουν σε πρωταθλήματα εθνικών κατηγοριών και σε τοπικό πρωτάθλημα πρώτης κατηγορίας. Με απόφαση του αρμόδιου για τον αθλητισμό Υπουργού, ύστερα από γνώμη της οικείας αθλητικής ομοσπονδίας και της οικείας ομοσπονδίας ή συνδέσμου προπονητών, επιτρέπεται να επεκτείνεται η υποχρέωση απασχόλησης προπονητή σε άλλες κατηγορίες πρωταθλημάτων.

(ε) στα αθλητικά σωματεία που καλλιεργούν ατομικό άθλημα και έχουν αθλητές στη δύναμή τους ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών.

(στ) στην οικεία εθνική αθλητική ομοσπονδία.

2. Ο προπονητής Β' επιπέδου συγκεκριμένου αθλήματος έχει δικαίωμα να παρέχει τις υπηρεσίες του ως προπονητής:

(α) σε όλους τους φορείς στους οποίους δικαιούται να παρέχει υπηρεσίες ο προπονητής Γ' επιπέδου.

(β) σε αθλητικά σωματεία που συμμετέχουν σε οποιαδήποτε εγχώρια αθλητική διοργάνωση, εκτός από τα πανελλήνια πρωταθλήματα.

(γ) σε Τμήματα Αμειβόμενων Αθλητών (Τ.Α.Α.) ή Αθλητικών Ανώνυμων Εταιρειών (Α.Α.Ε.) που συμμετέχουν σε οποιαδήποτε εγχώρια αθλητική διοργάνωση, εκτός από τα πρωταθλήματα της ανώτατης επαγγελματικής κατηγορίας του οικείου αθλήματος.

3. Ο προπονητής Γ' επιπέδου συγκεκριμένου αθλήματος έχει δικαίωμα να παρέχει τις υπηρεσίες του στις ακαδημίες και στα αναπτυξιακά τμήματα ή τμήματα υποδομής των αθλητικών σωματείων και στις ακαδημίες των Αθλητικών Ανώνυμων Εταιρειών (Α.Α.Ε.), όπου ασκούνται παιδιά και έφηβοι ηλικίας ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ (18) ετών.

4. Ο προπονητής Δ' επιπέδου (απόφοιτος Δ.Ι.Ε.Κ.), με δίπλωμα επαγγελματικής ειδικότητας, διετούς μεταλυκειακής εκπαίδευσης και κατάρτισης, έχει δικαίωμα να παρέχει τις υπηρεσίες του, ως Βοηθός προπονητή αθλημάτων σε ερασιτεχνικές και επαγγελματικές αθλητικές ομάδες.

5. Οι προπονητές Α' και Β' επιπέδου, με πτυχίο Τ.Ε.Φ.Α.Α. ημεδαπού Α.Ε.Ι. ή πτυχίο ή δίπλωμα της αλλοδαπής αναγνωρισμένο ως ισότιμο ή ισοδύναμο από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π ή το Σ.Α.Ε.Π που εντάσσεται στο επίπεδο 6 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού πλαισίου προσόντων, έχουν δικαίωμα να αναλαμβάνουν την προετοιμασία υποψηφίων, αθλητών ή μη, για τις εισαγωγικές εξετάσεις σε σχολές, τμήματα ή εκπαιδευτικές κατευθύνσεις τμημάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που περιλαμβάνουν πρακτική δοκιμασία σε ένα ή περισσότερα αθλήματα ή αγωνίσματα.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Πολιτισμού και Αθλητισμού, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της οικείας εθνικής αθλητικής ομοσπονδίας, μπορεί να ανατίθενται, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα κάθε φορά, καθήκοντα ομοσπονδιακού προπονητή ή τεχνικού συμβούλου ολυμπιακών ή παραολυμπιακών αθλημάτων σε Καθηγητές Φυσικής Αγωγής που υπηρετούν στο Δημόσιο. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το είδος των καθηκόντων που ανατίθενται, η διάρκεια άσκησής τους, η πλήρης ή μερική απαλλαγή των καθηγητών από τα καθήκοντα της οργανικής θέσης τους, η μισθολογική και ασφαλιστική τους κατάσταση και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

1.3. Τεκμηρίωση επαγγελματικών δικαιωμάτων προπονητών ποδοσφαίρου σε απόφοιτους Τ.Ε.Φ.Α.Α., κατόχων ανάλογης Ειδίκευσης/Ειδικότητας ή όχι

Έχοντας υπόψη:

**1. την Υπουργική Απόφαση Αριθ. 25533/2005 (ΦΕΚ 773, 9 Ιουνίου 2005)
- ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΟΝΗΤΩΝ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ**

(Άρθρο 2: Επαγγελματικά προσόντα προπονητή ποδοσφαίρου)

Το επάγγελμα του προπονητή ποδοσφαίρου στην Ελλάδα ασκούν:

- α) Οι πτυχιούχοι των Τμημάτων Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τ.Ε.Φ.Α.Α.) των ελληνικών πανεπιστημίων με κύρια ειδικότητα στο άθλημα του ποδοσφαίρου.
- β) Οι Διπλωματούχοι της Σχολής Προπονητών Ποδοσφαίρου της Ε.Π.Ο. καθώς και των σχολών προπονητών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού.

(Άρθρο 3 : Άδεια άσκησης επαγγέλματος Παράγραφος 1)

Η άσκηση του επαγγέλματος του προπονητή επιτρέπεται μόνο στον κάτοχο άδειας, που χορηγείται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού....

(Άρθρο 3 : Άδεια άσκησης επαγγέλματος, Παράγραφος 4)

Στους πτυχιούχους Τ.Ε.Φ.Α.Α. χορηγείται άδεια άσκησης επαγγέλματος κατηγορίας U.E.F.A. Α' σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 του νόμου 2725/1999 (... « Η άσκηση του επαγγέλματος του προπονητή επιτρέπεται μόνο στον κάτοχο άδειας που χορηγείται από την Γενική Γραμματεία Αθλητισμού...»)

(Άρθρο 3 : Άδεια άσκησης επαγγέλματος, Παράγραφος 5)

Στους προπονητές της προηγούμενης παραγράφου προκειμένου για την άσκηση του επαγγέλματός τους στην Ελλάδα, χορηγείται άδεια άσκησης επαγγέλματος U.E.F.A. PRO, εφ' όσον αποδεικνύουν αδιάλειπτη πενταετή επαγγελματική απασχόληση ως προπονητές της κατηγορίας U.E.F.A. Α'.

(Άρθρο 3 : Άδεια άσκησης επαγγέλματος, Παράγραφος 6)

Σε πτυχιούχους Τ.Ε.Φ.Α.Α. με δευτερεύουσα ειδικότητα του ποδοσφαίρου παρέχεται η δυνατότητα φοίτησης σε σχολή προπονητών U.E.F.A. Α', σε δε Πτυχιούχους Τ.Ε.Φ.Α.Α. με ειδικότητα άλλη εκτός ποδοσφαίρου παρέχεται η δυνατότητα φοίτησης σε σχολή προπονητών U.E.F.A. Β', ανεξαρτήτως των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής που τίθενται από τον κανονισμό λειτουργίας σχολών της Ε.Π.Ο.

Συμπέρασμα Πρώτο, σύμφωνα με την ΥΑ 25533/2005:

**Πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α. με κύρια ειδικότητα στο Ποδόσφαιρο = U.E.F.A. Α'
+ 5 χρόνια προϋπηρεσία = U.E.F.A. PRO (χωρίς παρακολούθηση σχολής)**

Πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α. με δευτερεύουσα ειδικότητα στο Ποδόσφαιρο = δυνατότητα παρακολούθησης σχολής U.E.F.A. Α'

Πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α. χωρίς ειδικότητα = δυνατότητα παρακολούθησης σχολής U.E.F.A. Β'

2. Ν. 4326/2015 (ΦΕΚ 773, 9 Ιουνίου 2005) - Ε.Π.Ο.

(Άρθρο 15, Παράγραφος 2)

Θέματα του ποδοσφαίρου και της οργάνωσης και λειτουργίας της ποδοσφαιρικής ομοσπονδίας, ρυθμίζονται από την Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (Ε.Π.Ο.), στο πλαίσιο της αυτοδιοικητικής λειτουργίας της σύμφωνα με το καταστατικό και τους κανονισμούς της, τα οποία πρέπει να είναι εναρμονισμένα με το Σύνταγμα, την κείμενη νομοθεσία, με δεδομένο ότι η Ε.Π.Ο. διαχειρίζεται τις υποθέσεις της, ανεξάρτητα και χωρίς επιρροή από τρίτους, και σύμφωνα με τους κανονισμούς της Παγκόσμιας και Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Ποδοσφαίρου, μέλος των οποίων αποτελεί η Ε.Π.Ο.

Συμπέρασμα Δεύτερο, σύμφωνα με τον Ν.4326/2015:

Η λειτουργία της ΕΠΟ πρέπει να είναι εναρμονισμένη με τους Νόμους του κράτους και το Σύνταγμα.

Άρα

η ΕΠΟ πρέπει να αποδεχθεί την ΥΑ 25533/2005 σχετικά με τους πτυχιούχους Τ.Ε.Φ.Α.Α. και να τους αναγνωρίζει ως προπονητές.

3. Ν. 4373/2016 (ΦΕΚ 49, 1 Απριλίου 2016) - Ε.Π.Ο.- Άδεια κράτος

4. Ν. 4726/2020 (ΦΕΚ 181, 18 Σεπτεμβρίου 2020 - Προπονητής Τροποποίηση (άρθρο 11, παράγραφος 12)

Πέραν της αδειοδότησης από το κράτος, η άσκηση του επαγγέλματος του προπονητή δεν υπόκειται στην έγκριση ή άλλου ισοδύναμου αποτελέσματος περιορισμό άλλου φορέα, εφόσον ο προπονητής είναι κάτοχος πτυχίου Σχολής Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Σ.Ε.Φ.Α.Α.) ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής με κύρια ή πρώτη ειδικότητα στο άθλημα στο οποίο θα εργαστεί.

Συμπέρασμα Τρίτο, σύμφωνα με τον Ν. 4373/2016 & Ν.4726/2020:

Μόνο το κράτος και κανένας άλλος φορέας δεν δύναται να εγκρίνει το επάγγελμα του προπονητή.

Ομόφωνη πρόταση Κοσμητόρων των Σχολών Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού

Με βάση την παραπάνω τεκμηρίωση της νομοθεσίας, η ομόφωνη πρόταση των Κοσμητόρων των Σχολών Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού είναι να εφαρμοστεί η ισχύουσα Νομοθεσία, έτσι ώστε:

- Οι απόφοιτοι **Τ.Ε.Φ.Α.Α.** με κύρια ή πρώτη ειδικότητα στο ποδόσφαιρο να δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα του Προπονητή Α' επιπέδου και να γίνει αντιστοίχιση αυτού με το **UEFA Α'**, ώστε να μπορούν να ασκούν απρόσκοπτα το επάγγελμά τους.
- η άδεια για άσκηση του επαγγέλματος προπονητή ποδοσφαίρου να δίνεται **ΜΟΝΟ** από το κράτος (από την **Γ.Γ.Α.**) (Ν.4373/2016, άρθρο 48).
- η **Ε.Π.Ο.** να εναρμονιστεί με το Σύνταγμα και την κείμενη νομοθεσία (Ν.4326/2015, άρθρο 15) και να αποδεχθεί ότι:

- στους πτυχιούχους **Τ.Ε.Φ.Α.Α.** (με κύρια ειδικότητα ποδοσφαίρου) **χορηγείται** άδεια άσκησης επαγγέλματος κατηγορίας **U.E.F.A. Α'** (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 2) **από την Γ.Γ.Α.** (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 3, παρ. 4)
- στους πτυχιούχους **Τ.Ε.Φ.Α.Α.** (με κύρια ειδικότητα ποδοσφαίρου) **μετά από** αδιάλειπτη πενταετή επαγγελματική απασχόληση ως προπονητές της κατηγορίας **U.E.F.A. Α'**, **χορηγείται** άδεια άσκησης επαγγέλματος **U.E.F.A. PRO**, (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 3.παρ. 5), **από την Γ.Γ.Α.** (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 3, παρ. 4)
- στους πτυχιούχους **Τ.Ε.Φ.Α.Α.** (με δευτερεύουσα ειδικότητα του ποδοσφαίρου) παρέχεται η **δυνατότητα φοίτησης σε σχολή προπονητών U.E.F.A. Α'** (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 3,παρ. 6), και
- σε πτυχιούχους **Τ.Ε.Φ.Α.Α.** με ειδικότητα άλλη εκτός ποδοσφαίρου παρέχεται η **δυνατότητα φοίτησης σε σχολή προπονητών U.E.F.A. Β'** (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 3, παρ. 6)

ανεξαρτήτως των λοιπών προϋποθέσεων συμμετοχής που τίθενται από τον κανονισμό λειτουργίας σχολών της Ε.Π.Ο. (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 3.παρ. 6).

- **Η Ε.Π.Ο.**
  - Έχει τη δυνατότητα να λειτουργεί Σχολές Προπονητών Ποδοσφαίρου (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 2), και
  - οι απόφοιτοί τους να **μπορούν να εργαστούν** ως προπονητές ποδοσφαίρου (ΥΑ 25533/2005, άρθρο 2), όμως
  - η **άδεια** για άσκηση του επαγγέλματος προπονητή ποδοσφαίρου να δίνεται **ΜΟΝΟ** από το κράτος (από την **Γ.Γ.Α.**) (Ν.2725/1999, άρθρο 31).

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία και είμαστε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρινίσεις και πληροφορίες χρειαστείτε.

Παρασκευή 4 Δεκεμβρίου 2020

Οι Κοσμήτορες των Σ.Ε.Φ.Α.Α.

Νικόλαος Γελαδάς, Καθηγητής Ε.Κ. Π.Α.

Ελένη Δούδα, Καθηγήτρια Δ.Π.Θ.

**Τ.Ε.Φ.Α.Α.
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**

Αθανάσιος Παπαϊωάννου, Καθηγητής Π.Θ.

**ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
& ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης**

Κοσμάς Χριστούλας, Καθηγητής Α.Π.Θ.

1.4. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Ορισμοί

(α) Προπονητής: Είναι ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α. και κάθε φυσικό πρόσωπο που διαθέτει εκπαίδευση στην επιστήμη της Προπονητικής, γενικής και ειδικής, για ένα συγκεκριμένο άθλημα ή ατομικό αγώνισμα, αναγνωρισμένο ή μη από τη Δ.Ο.Ε. και το οποίο δίνει το δικαίωμα άσκησης επαγγέλματος προπονητή όλων των επιπέδων. Κύριο έργο του προπονητή είναι η εκμάθηση των κανόνων και τεχνικών του αθλήματος, αγωνίσματος ή άλλης αθλητικής δραστηριότητας σχετικής με την εξειδίκευσή του, η μεγιστοποίηση και βελτιστοποίηση της ατομικής και ομαδικής απόδοσης των αθλητών και ομάδων αθλητών που προπονεί, καθώς και η εν γένει διαπαιδαγώγηση, καθοδήγηση και προετοιμασία τους για την επίτευξη υψηλών επιδόσεων και διακρίσεων σε αθλητικές διοργανώσεις εντός ενός πλαισίου συναγωνιστικότητας και ολυμπισμού.

(β) Προπόνηση: Ορίζεται η δομημένη και προγραμματισμένη σωματική κίνηση η οποία προκαλεί ενεργειακή δαπάνη με στόχο τη βελτίωση τόσο της αθλητικής απόδοσης όσο και της υγείας και χαρακτηρίζεται από: i) το μέσο, ii) τη μέθοδο, iii) την ένταση, iv) τη διάρκεια, v) τη συχνότητα, vi) το χρονικό εύρος του εφαρμοζόμενου προγράμματος και vii) τον ρυθμό μεταβολής αυτών των στοιχείων κατά τη διάρκεια εξέλιξης ενός προγράμματος άσκησης. Ο στόχος της προπόνησης είναι: 1) η βελτίωση ή διατήρηση της αθλητικής απόδοσης που σχετίζεται με κινητικές παραμέτρους (τεχνική εκτέλεση αθλητικών κινήσεων), με φυσιολογικές παραμέτρους (αντοχή, μυϊκή ισχύ, μυϊκή δύναμη, μυϊκή αντοχή, ταχύτητα, ευκινησία, ευλυγισία, κινητικότητα, σωματική σύσταση), με ψυχολογικές παραμέτρους (ικανότητα συγκέντρωσης, καθορισμός στόχων, διάθεση, αυτοαποτελεσματικότητα κλπ.) και με αγωνιστική συμπεριφορά (τακτική συμπεριφορά) και 2) η βελτίωση ή διατήρηση της σωματικής κατάστασης και της υγείας αθλητών ή μη αθλητών (αντοχή, μυϊκή δύναμη, μυϊκή αντοχή, ευλυγισία, κινητικότητα και σωματική σύσταση).

1.5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων Τ.Ε.Φ.Α.Α.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Στη συνέχεια παρατίθενται τα επαγγελματικά δικαιώματα πτυχιούχων Τ.Ε.Φ.Α.Α., όπως αυτά πρέπει να θεσπιστούν με συνέργεια:

- του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων
- του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
- του Υπουργείου Υγείας

Ο πτυχιούχος Τμήματος Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού (Τ.Ε.Φ.Α.Α.), με βάση τα πιστοποιημένα προγράμματα σπουδών που έχει φοιτήσει, έχει τη δυνατότητα να προσφέρει υπηρεσίες άσκησης, άθλησης και φυσικής δραστηριότητας σε σχολεία, γυμναστήρια, χώρους αθλητικής αναψυχής και αθλητικούς συλλόγους, που παρέχονται ατομικά ή ομαδικά προγράμματα άσκησης και σχετίζονται με:

(α) τη διδασκαλία θεμάτων συναφών με την άσκηση, τον αθλητισμό, τη φυσική δραστηριότητα και την αθλητική αναψυχή,

(β) το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης και προπονητικών προγραμμάτων για τη μεγιστοποίηση της αθλητικής επίδοσης σε ατομικά και ομαδικά αθλήματα,

(γ) το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης, για την πρόληψη και προαγωγή της υγείας σε άτομα με αναπηρία και χρόνιες παθήσεις

(δ) το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων φυσικής δραστηριότητας, αναψυχής και χορού και

(ε) την απασχόληση ως τεχνικός σύμβουλος και επιστημονικός συνεργάτης σε αθλητικές Ομοσπονδίες και σε αθλητικούς φορείς.

Ειδικότερα:

1. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., ανεξαρτήτως ειδικότητας/εξειδίκευσης, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς με το σχεδιασμό, τη διδασκαλία και την αξιολόγηση των προγραμμάτων/μαθημάτων της φυσικής αγωγής, της φυσικής δραστηριότητας και του αθλητισμού, της ολυμπιακής και αθλητικής παιδείας, της αγωγής υγείας και λοιπών προγραμμάτων συναφών με την ολιστική ανάπτυξη των μαθητών (κινητική, γνωστική, συναισθηματική, κοινωνική, φυσική κατάσταση-υγεία) σε όλες τις βαθμίδες της Γενικής και Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, δημόσιας και ιδιωτικής αλλά και στην εκπαίδευση ενηλίκων.
2. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., ανεξαρτήτως ειδικότητας/εξειδίκευσης, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς ως διευθυντής ή στέλεχος της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.), της Ελληνικής Ολυμπιακής Επιτροπής, της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής, των αθλητικών ομοσπονδιών, αθλητικών ενώσεων, σωματείων και ιδρυμάτων αθλητικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, των ιδιωτικών και δημοτικών γυμναστηρίων και των Δημοτικών / Εθνικών Αθλητικών Κέντρων, των Εθνικών σταδίων και γυμναστηρίων, των ολυμπιακών εγκαταστάσεων, καθώς και σε πάσης φύσεως αθλητικές εγκαταστάσεις, όπως επίσης και σε κέντρα φυσικής

δραστηριότητας, άσκησης και αναψυχής, παιδικές εξοχές-κατασκηνώσεις, αθλητικά camp και τουρνουά, σε εταιρίες υπαίθριας αναψυχής, αθλητικού τουρισμού, διοργάνωσης αθλητικών εκδηλώσεων, σε Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού, σε αθλητικές εταιρίες παροχής υπηρεσιών και αθλητικών προϊόντων, σε φορείς και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης.

3. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α, ανεξαρτήτως ειδικότητας/εξειδίκευσης, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς ως τεχνικός σύμβουλος και επιστημονικός συνεργάτης στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού (Γ.Γ.Α.), στην Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή, στην Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή, σε αθλητικές ομοσπονδίες, σε αθλητικές ενώσεις, σε σωματεία και ιδρύματα αθλητικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, σε ιδιωτικά και δημοτικά γυμναστήρια, σε Δημοτικά Αθλητικά Κέντρα, σε Εθνικά Αθλητικά Κέντρα, σε Εθνικά στάδια και γυμναστήρια, στις ολυμπιακές εγκαταστάσεις, καθώς και σε πάσης φύσεως αθλητικές εγκαταστάσεις και φορείς, σε εταιρίες διοργάνωσης αθλητικών εκδηλώσεων, σε φορείς υγείας, αναψυχής, αθλητικού τουρισμού, σε φορείς και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και σε λοιπούς συναφείς φορείς με την άσκηση, τη φυσική αγωγή, τον αθλητισμό και την αναψυχή γενικότερα.
4. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., ανεξαρτήτως ειδικότητας/εξειδίκευσης, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς με το σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης, φυσικής δραστηριότητας και αναψυχής σε αθλητικές Ομοσπονδίες, σε αθλητικές ενώσεις, σε σωματεία και ιδρύματα αθλητικού και πολιτιστικού χαρακτήρα, σε Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Δημοτικές Επιχειρήσεις, Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων, Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων, Κέντρα Παιδικής Μέριμνας, κέντρα άσκησης, γυμναστήρια όλων των ειδών και σε κάθε συναφή φορέα παροχής υπηρεσιών άσκησης στο δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα. Επίσης, μπορεί να απασχολείται σε φορείς αναψυχής, αθλητικού τουρισμού, σε υπαίθριες δραστηριότητες, σε παιδικές εξοχές -κατασκηνώσεις.
5. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., με ειδικότητα/εξειδίκευση σχετικά με κάποιο ομαδικό ή ατομικό άθλημα, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση προπονητικών προγραμμάτων σε αθλητές με αναπηρία του αντίστοιχου αθλήματος και να τους καθοδηγεί σε αγώνες ως προπονητής, σ' όλες τις κατηγορίες/επίπεδα του αθλήματος. Ο πτυχιούχος του Τ.Ε.Φ.Α.Α., με ειδικότητα/εξειδίκευση την Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή ή την Ειδική Φυσική Αγωγή-Θεραπευτική Γυμναστική ή την Προσαρμοσμένη Φυσική Αγωγή-Δραστηριότητα ή την Ειδική Φυσική Αγωγή ή την Προσαρμοσμένη Κινητική Αγωγή, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς ως προπονητής αθλητών με αναπηρία, που συμμετέχουν σε αγώνες, οι οποίοι είναι υπό την εποπτεία της Ελληνικής Παραολυμπιακής Επιτροπής ή των Special Olympics Ελλάς ή της Ελληνικής Ομοσπονδίας Αθλητισμού Κωφών και να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό προγραμμάτων ειδικής φυσικής αγωγής για άτομα με αναπηρία σε ιδιωτικά γυμναστήρια.
6. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., με ειδικότητα/εξειδίκευση σχετικά με την προσαρμοσμένη φυσική αγωγή, ή την ειδική φυσική αγωγή-θεραπευτική γυμναστική ή την προσαρμοσμένη φυσική αγωγή-δραστηριότητα ή την Ειδική Φυσική Αγωγή ή την Προσαρμοσμένη Κινητική Αγωγή, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση προγραμμάτων με στόχο την αποκατάσταση προβλημάτων υγείας σε νοσοκομεία, σε κέντρα υγείας, σε κέντρα αποθεραπείας ή αποκατάστασης, σε κέντρα διημέρευσης, σε Ξενώνες Νοσηλευτικής Φροντίδας και Ανακουφιστικής Αγωγής Ασθενών, σε Κέντρα Εκπαίδευσης, Κοινωνικής Υποστήριξης και Κατάρτισης Ατόμων με

Αναπηρία, σε θεραπευτήρια χρόνιων παθήσεων, σε Κέντρα Αποθεραπείας Φυσικής και Κοινωνικής Αποκατάστασης, σε ινστιτούτα και ιδρύματα αποκατάστασης, σε ιδρύματα κωφών και βαρήκοων και σε άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς οργανισμούς υγείας. Επίσης, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό και στην υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης και φυσικής αγωγής σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, σε Εργαστήρια Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, σε σχολεία γενικής αγωγής, όπου φοιτούν μαθητές με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (παράλληλη στήριξη στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής), σε Εργομετρικά Κέντρα για αθλητές με αναπηρία, σε Κέντρα Αποκατάστασης Ατόμων με Αναπηρία, καθώς και σε άλλα δημόσια και ιδιωτικά ιδρύματα ατόμων με αναπηρία.

7. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., με ειδικότητα/εξειδίκευση στον ελληνικό παραδοσιακό χορό, δύναται να απασχολείται αυτοτελώς ως δάσκαλος ελληνικού παραδοσιακού χορού σε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες, όλων των ηλικιακών κατηγοριών, σε όλες τις βαθμίδες και τις μορφές της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένου του ολοήμερου σχολείου) και σε πάσης φύσεως σωματεία, ενώσεις, ιδρύματα, φορείς και οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπούς συναφείς φορείς, σε επαγγελματικές και μη σχολές χορού, γυμναστήρια, χώρους αναψυχής, παιδικές εξοχές-κατασκηνώσεις, ξενοδοχεία, προγράμματα πανεπιστημιακού αθλητισμού, Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων. Ακόμη ο πτυχιούχος με τη συγκεκριμένη ειδικότητα/ειδίκευση δύναται να απασχολείται αυτοτελώς ως υπεύθυνος ή στέλεχος στη διοργάνωση και διαχείριση χορευτικών εκδηλώσεων καθώς και στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση ερευνητικών προγραμμάτων για τον ελληνικό παραδοσιακό χορό.
8. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., με ειδικότητα/εξειδίκευση που σχετίζεται με τη δόμηση και εφαρμογή προγραμμάτων άσκησης για την πρόληψη χρόνιων παθήσεων, με την προπόνηση αποκατάστασης κακώσεων και παθήσεων του μυοσκελετικού συστήματος ή με τη λειτουργική διαχείριση τραυματισμένων αθλητών και ασκούμενων, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων άσκησης με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των συμμετεχόντων, σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Επίσης, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό και την υλοποίηση προγραμμάτων πρόληψης της υγείας και της βελτίωσης του κινητικού συστήματος μέσω λειτουργικής άσκησης σε αθλητικές ομάδες, σε εργομετρικά κέντρα για τραυματισμένους αθλητές, και ελεύθερα ασκούμενους.
9. Ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α., με ειδικότητα/εξειδίκευση στην οργάνωση του αθλητικού τουρισμού και στην αναψυχή ή σε συναφή με αυτήν ειδικότητες, μπορεί να απασχολείται αυτοτελώς στο σχεδιασμό, στην υλοποίηση και στην αξιολόγηση προγραμμάτων ψυχαγωγίας και αναψυχής σε όλες τις πληθυσμιακές ομάδες, όλων των ηλικιακών κατηγοριών σε κλειστούς και ανοιχτούς χώρους ως: υπεύθυνος οργάνωσης και διαχείρισης δραστηριοτήτων στις διάφορες μορφές αθλητικού τουρισμού, ως διευθυντικό στέλεχος σε ξενοδοχεία που προσφέρουν δραστηριότητες αναψυχής, ως υπεύθυνος διοργάνωσης και διαχείρισης αθλητικών γεγονότων και ως σύμβουλος ανάπτυξης αθλητικού τουρισμού. Επίσης, μπορεί να απασχολείται σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς αναψυχής και αθλητικού τουρισμού, ως διευθυντής παιδικών εξοχών-κατασκηνώσεων, ως διευθυντής περιβαλλοντικών πάρκων, ως στέλεχος διαχείρισης εκπαιδευτικών περιβαλλοντικών δράσεων. Τέλος, ο πτυχιούχος Τ.Ε.Φ.Α.Α. με τη συγκεκριμένη ειδικότητα/εξειδίκευση μπορεί να απασχολείται ως εκπαιδευτής σε σπορ περιπέτειας, ως εκπαιδευτής χειμερινών μη ολυμπιακών αθλημάτων, οδηγός βουνού-ορειβάσις-δασικών μονοπατιών και φαραγγιών καθώς και συνοδός υπαίθριων δραστηριοτήτων.